

Actualisatie

Ecologisch onderzoek Zonnehof, Meander te Ouder-Amstel

Samenvatting

Voor de locatie Zonnehof, Meander te Ouder-Amstel worden ruimtelijke plannen voorbereid. Onderzocht is of er - in potentie - een effect op beschermde natuurwaarden mogelijk zijn.

De voorliggende notitie betreft een actualisatie van een eerder door Royal Haskoning B.V. uitgevoerd onderzoek in 2012. De huidige omstandigheden zijn vergeleken met de beschreven omstandigheden in 2012.

Uit de resultaten van het ecologisch onderzoek op 2 september 2014 is gebleken dat de huidige omstandigheden overeenkomen met de beschreven omstandigheden in 2012.

In het parkje ten westen van de A. Bekemaschool zijn twee verlaten nesten van een kraaiachtige vogel aangetroffen. Daarnaast kunnen in de bomen binnen c.q. langs de planlocatie tijdens de broedperiode vogels broeden. Om verstoring van dergelijke soorten te voorkomen, dienen de werkzaamheden buitenom de broedperiode van vogels - maart tot en met juli - te starten.

Inhoud

- 3 — Aanleiding
- 4 — Planomgeving: locatie, omgeving en beschermde natuurgebieden
- 6 — Waarnemingen: veldgegevens en literatuur
- 8 — Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden
- 10 — Conclusie en advies
- 11 — Bronnen

Colofon

Opdrachtgever	Van Riezen & Partners
Projectnummer	14.117
Datum	1 oktober 2014
Auteur	T. Ursinus
Gecontroleerd	P.J.H. van der Linden
Status	concept

Els & Linde B.V.
Spechtstraat 59
1223 NX Hilversum
tel 06 - 27564247
e-mail vanderlinden@elsenlinde.nl

H 01

Aanleiding

Voor de locatie Zonnehof, Meander te Ouder-Amstel, worden ruimtelijke plannen voorbereid. Op de locatie zijn momenteel twee schoolgebouwen van de A. Bekemaschool en De Grote Beer gevestigd. De opzet is om de bestaande schoolgebouwen te slopen, zodat er ruimte kan worden gemaakt voor nieuwbouw. Voor de ruimtelijke plannen worden een ruimtelijke procedure gevolgd.

Onderdeel van deze procedure is een onderzoek naar de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden. Het onderzoek wordt uitgevoerd in het kader van de Flora- en Faunawet, terwijl eveneens de effecten op beschermde natuurgebieden worden beoordeeld.

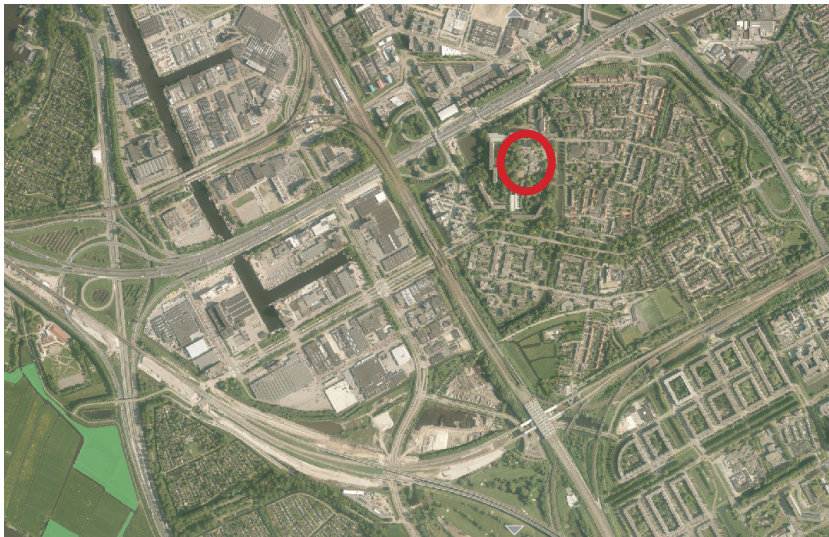
Voor de gewenste ontwikkelingen is in 2012 een ecologisch onderzoek - rapportage Royal Haskoning B.V. water (2 juli 2012), Vleermuizen en orchideeën in het Zonnehofgebied te Duivendrecht - naar vleermuizen en orchideeën uitgevoerd. Uit dit onderzoek is geconcludeerd dat er geen aanleiding was te veronderstellen, dat in de schoolgebouwen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. De resultaten van een dergelijk onderzoek zijn ongeveer drie jaar houdbaar. De sloop van de schoolgebouwen is echter gepland voor 2015. Daarom is een actualisatie van het ecologisch onderzoek noodzakelijk.

Tijdens het ecologisch onderzoek op 2 september 2014, is door een ecooloog van bureau Els & Linde B.V., beoordeeld of er een kans is op aanwezigheid van beschermde soorten binnen de planlocatie. Aansluitend is in de avonden een inventarisatie naar vleermuizen uitgevoerd. De resultaten van het ecologisch onderzoek worden in de voorliggende notitie besproken.

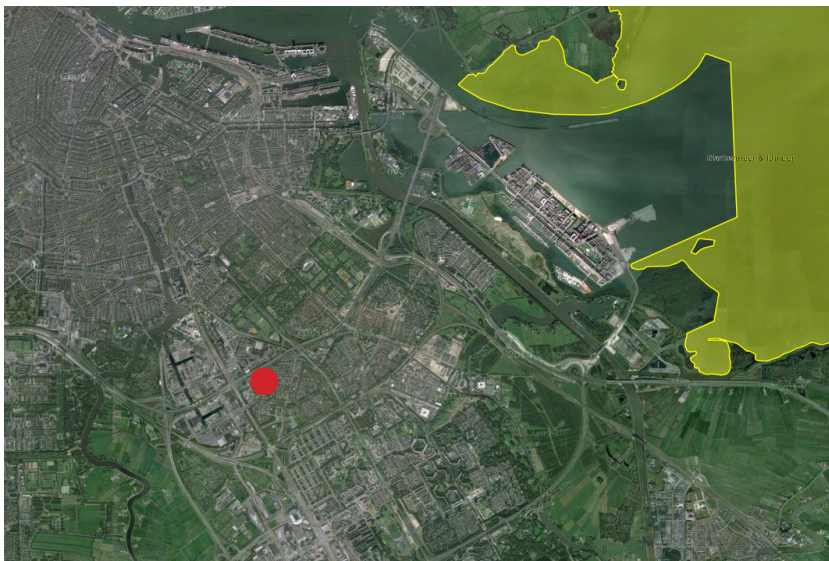

Globale ligging van het plangebied.

Ligging Ecologische Hoofdstructuur.

Natura 2000 gebied Markermeer & IJmeer

De planlocatie ligt ten westen van de bebouwde kom van Duivendrecht. Op 1,7 kilometer afstand van de planlocatie ligt het gebied wat is aangewezen als Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Op grotere afstand - 5,7 kilometer - ligt het Natura 2000 gebied Markermeer & IJmeer.

Ecologische hoofdstructuur

Met de Ecologische Hoofdstructuur wordt een netwerk van gebieden vorm gegeven. Gebleken is dat planten en dieren in zo'n netwerk meer kans op overleven hebben dan in afzonderlijke en geïsoleerd liggende gebieden. De Ecologische Hoofdstructuur bestaat uit kerngebieden en verbindingzones.

Natura 2000: Markermeer & IJmeer

Het Markermeer ontstond als gevolg van voltooiing van de Houtribdijk tussen Enkhuizen en Lelystad in 1976. In luwere en ondiepere delen van het Markermeer, zoals de Gouwzee (het deelgebied tussen het eiland Marken en het vasteland van Noord-Holland dat is aangewezen onder de Habitatrichtlijn) en de kustzone Muiden zijn kranswierbe-groeiingen ontstaan. Momenteel bevat het zuidelijk deel van de Gouwzee de grootste oppervlakte aan kranswiervegetatie met sterkranswier in ons land. De kranswieren vormen in de zomer en de herfst een belangrijke voedselbron voor o.a. krooneenden. Belangrijk broedgebied voor visetende watervogels (visdief (*Sterna hirundo*)). Het Markermeer/IJmeer is van belang voor visetende (fuut (*Podiceps cristatus*), aalscholver (*Phalacrocorax carbo*), nonnetje (*Mergellus albellus*), grote zaagbek (*Mergus merganser*), dwergmeeuw (*Hydrocoloeus minutus*), zwarte stern (*Chlidonias niger*)), mosseletende (kuifeend (*Aythya fuligula*), tafeleend (*Aythya ferina*), topper (*Aythya marila*)) en waterplantenetende (krooneend (*Netta rufina*), meerkoet (*Fulica atra*), tafeleend) watervogels. Voor de soorten van de eerste twee categorieën zijn de omstandigheden in de jaren negentig verslechterd door afname van de driehoekmossel in het Markermeer en afname van de spiering in zowel het IJsselmeer als het Markermeer. Het eerste proces is verbonden aan afname van de voedselrijkdom na de aanleg van de Houtribdijk in combinatie met de hoge sliblast, het tweede proces is mogelijk klimaat gerelateerd. Ondanks afname is vooral het aantal kuifeenden en het aantal nonnetjes nog steeds van internationale en grote nationale betekenis. De betekenis van het gebied voor grote concentraties ruiende watervogels is niet verminderd. De Gouwzee heeft een bijzondere betekenis door het voorkomen van een groot veld sterkranswier, waarop door grote aantallen duikende herbivoren (krooneend, tafeleend, meerkoet) wordt gevoerageerd.

H 03 Waarnemingen: veldgegevens en gegevens uit de literatuur

Tijdens het ecologisch onderzoek van 2 september 2014, is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocatie. Daarvoor is gezocht naar sporen of andere aanwijzingen van planten en dieren. Op basis van de aanwezige herkenbare begroeiing en het habitat, is beoordeeld of er leefgebieden aanwezig kunnen zijn voor beschermde soorten. Aanvullend is een bureaustudie uitgevoerd naar onder andere de verspreiding van potentieel aanwezige planten en dieren.

Planten

Het terrein rondom de schoolgebouwen is grotendeels verhard en bebouwd. De tredvegetatie tussen de verharding is niet of nauwelijks ontwikkeld. Langs de bebouwing zijn clusters met grassen en kruiden te vinden. Rondom het terrein zijn bomen aangeplant en is struweelbegroeiing aanwezig.

Het schoolplein aan de zuidzijde van de A. Bekema school mondt uit in een klein parkje. In het parkje staan voornamelijk hoge bomen. Op een aantal plekken lijkt de kruidlaag goed te zijn ontwikkeld. Cultivars naast wilde en verwilderde planten zijn hier aanwezig. Tevens zijn struiken aangeplant en is struweelbegroeiing aanwezig. In het middelste gedeelte van het parkje is gras ingezaaid en is een verhard pad aangelegd.

Tijdens het ecologisch onderzoek zijn er geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Het voorkomen van beschermde plantensoorten binnen de planlocatie, zijn ook niet te verwachten.

Zoogdieren

Vleermuizen zijn de belangrijkste groep strikt beschermde dieren die verwacht kunnen worden. Vleermuizen kunnen schade ondervinden van de gewenste ontwikkelingen en kunnen hierdoor een belemmering zijn. De schoolgebouwen zijn daarom nauwkeurig onderzocht op het voorkomen van geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen. Tijdens het ecologisch onderzoek is geconcludeerd dat er een theoretische kans is op het voorkomen van vleermuizen in de schoolgebouwen.

Vleermuizen zijn in twee groepen te verdelen; enerzijds de soorten die in gebouwen een verblijfplaats hebben en anderzijds soorten die in bomen een verblijfplaats hebben. De kraamkolonie van de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) komen - voor zover bekend - alleen in gebouwen voor. Ze wonen in de spouwmuur, achter betimmering, onder daklijsten en dakpannen. De vaste verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en de watervleermuis (*Myotis daubentonii*) kunnen zowel in spleten en gaten in bomen, als in gebouwen voorkomen. Ze kiezen in de regel gebieden met een groot aanbod aan geschikte holten op een klein oppervlak. De bomen binnen c.q. langs de schoolgebouwen zijn nauwkeurig onderzocht op de aanwezigheid van holten en spleten waarin vleermuizen kunnen verblijven. Tijdens het ecologisch onderzoek zijn er geen bomen aangetroffen, die als verblijfplaats kunnen dienen voor vleermuizen.

Vogels

Tijdens het ecologische onderzoek is gezocht naar aanwijzingen voor het voorkomen van vogels met een vaste verblijfplaats binnen de planlocatie. De schoolgebouwen zijn nauwkeurig onderzocht op het voorkomen van geschikte nestplekken voor onder andere de huismus (*Passer domesticus*) en de gierzwaluw (*Apus apus*). Er zijn geen aanwijzingen gevonden voor de huismus en de gierzwaluw in de schoolgebouwen.

De bomen binnen c.q. langs het plangebied zijn tevens geïnspecteerd op de aanwezigheid van vogels met een vaste verblijfplaats. Gezocht is naar nestplekken, veren, braakballen en nestholten in bomen. Daarnaast is gezocht naar verse uitwerpselen zoals, witte kalkspetters en strepen, eierschalen, ruiveren, plukplaatsen en andere prooines-ten.

Tijdens het ecologisch onderzoek zijn enkele houtduiven (*Columba palumbus*) en een koolmees (*Parus major*) waargenomen. Boven de Kloostersingel zijn tijdens het ecologisch onderzoek een kolonie halsbandparkieten (*Psittacula krameri*) waargenomen.

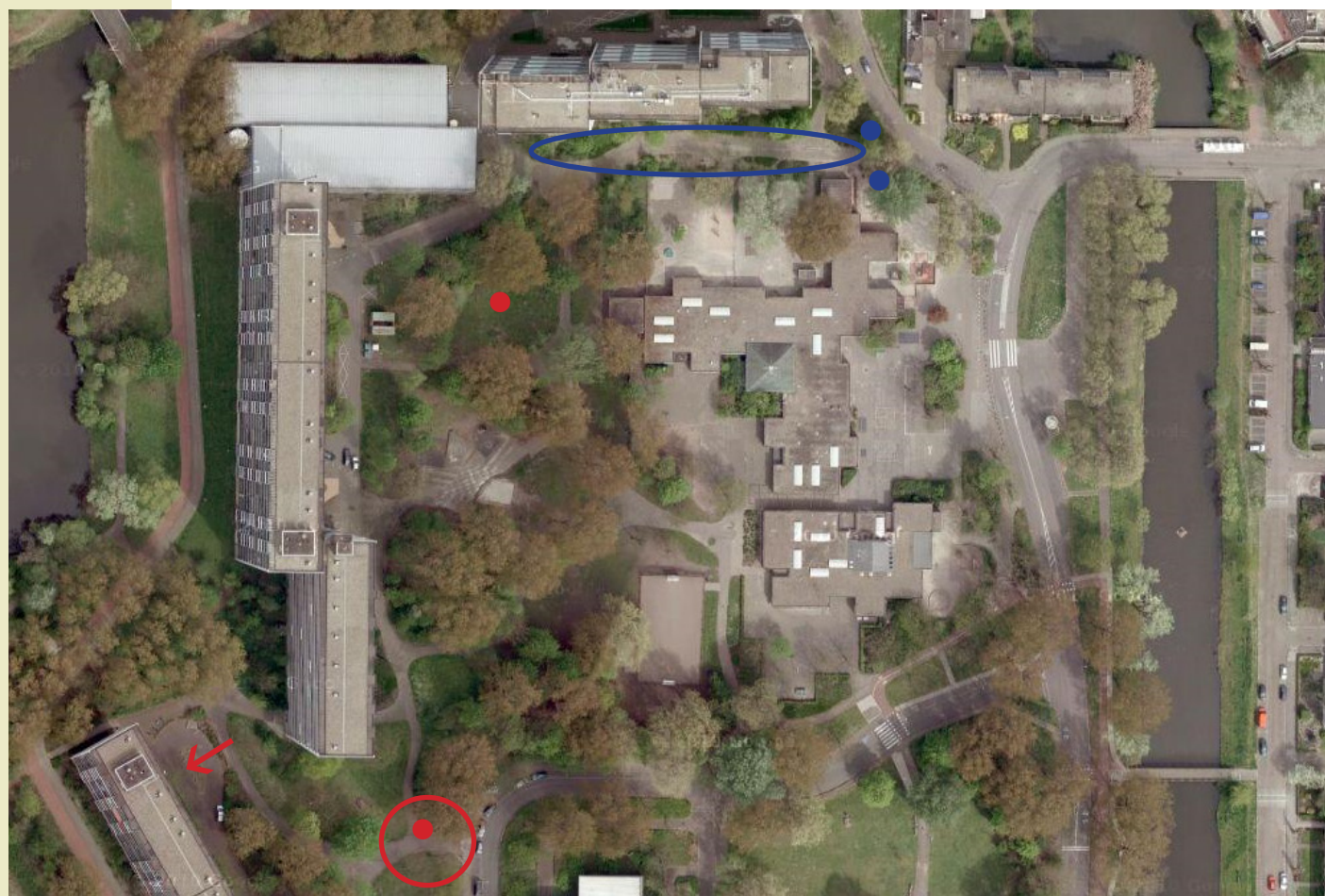
In twee bomen binnen het parkje - ten westen van de A. Bekemaschool - zijn twee verlaten nesten van een kraaiachtige vogel aangetroffen.

Herpetofauna en vissen

Binnen de planlocatie is geen oppervlakte water aanwezig. De aanwezigheid van vissen en waterafhankelijke amfibieën en reptielen, kan hierdoor worden uitgesloten.

Overige soorten

De overige beschermde soorten hebben allemaal een specifiek habitat dat afwezig is binnen de planlocatie.

- Roepende mannetjes van de gewone dwergvleermuis
- Concentratie gewone dwergvleermuizen
- Concentratie ruige dwergvleermuizen
- Enkele exemplaren gewone dwergvleermuizen

Inventarisatie vleermuizen

Aansluitend aan het ecologisch onderzoek van 2 september 2014, is een inventarisatie van vleermuizen uitgevoerd. Tijdens de inventarisatie van vleermuizen is gezocht naar het voorkomen van vaste verblijfplaatsen binnen de planlocatie. Verschillende soorten vleermuizen bezetten in de nazomer een paarterritorium. De paarterritoria van vleermuizen kunnen worden onderzocht in de periode september tot en met de tweede helft van oktober. In die periode start tevens de migratie naar de winterverblijven. Tijdens de inventarisatie van vleermuizen waren de weersomstandigheden voldoende voor een betrouwbaar resultaat.

De inventarisatie is voornamelijk gericht op het zoeken van paarterritoria van vleermuizen. Tijdens de inventarisatie is gezocht naar het voorkomen roepende mannetjes, binnen de planlocatie en de directe omgeving. Vleermuizen maken de locatie van hun paarverblijf kenbaar door het uiten van baltsroepen.

Het onderzoek naar de paarterritoria van vleermuizen is ongeveer een half uur voor zonsondergang gestart. Hierbij is het terrein rondom de schoolgebouwen lopend doorgekruist, waarbij de schoolgebouwen nauwlettend in de gaten zijn gehouden op uitvliegende vleermuizen. Ongeveer tien minuten na zonsondergang is ten zuid-westen van de planlocatie, een gewone dwergvleermuis waargenomen. De soort foerageerde tussen de boomkruinen en de opgaande begroeiingen. Ongeveer een half uur na zonsondergang zijn op dezelfde plek vier gewone dwergvleermuizen geteld, waarvan één roepend mannetje is gehoord. Het mannetje is vliegend waargenomen waardoor de locatie van het paarverblijf moeilijk was te achterhalen. Vermoedelijk is een paarverblijf aanwezig in het appartementencomplex langs de Neptunus. Echter voor het vaststellen van een paarverblijf in het appartementencomplex, is meer gericht onderzoek nodig.

Boven het parkje - ten westen van de A. Bekemaschool - is een enkele foeragerende gewone dwergvleermuis waargenomen. Even is hier een roepend mannetje van de gewone dwergvleermuis gehoord. Het mannetje vloog echter direct weer richting de Neptunus. Later op de avond is het mannetje hier ook niet meer gehoord. Langs de Zonnehof ten noorden van de schoolgebouwen, is op verscheidene plekken de ruige dwergvleermuis gehoord. De soort foerageerde met name tussen de boomkruinen en de opgaande begroeiingen. Tevens zijn hier enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen gehoord. Van de ruige dwergvleermuis zijn geen roepende mannetjes gehoord.

Tijdens de inventarisatieavond zijn geen paarverblijfplaatsen van vleermuizen in de schoolgebouwen aangetroffen.

H 04 Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden

Bij de analyse wordt gelet op de effecten als gevolg van het veranderde gebruik en de veranderde inrichting. Daarnaast wordt gelet op de effecten als gevolg van de werkzaamheden om de veranderingen te bereiken. Voor zover planlocaties binnen de Ecologische Hoofdstructuur, het weidevogelleefgebied, Natura 2000 of andere beschermde natuurgebieden liggen, worden de effecten op deze beschermde natuurgebieden getoetst. Voor de Natura 2000 gebieden is de externe werking eveneens van belang; de belangrijkste externe effecten worden veroorzaakt door toename van depositie, geluid en licht. Daarnaast kunnen veranderde grondwaterstromen een effect veroorzaken.

Flora en Faunawet

De inventarisatie op 2 september 2014 betreft een actualisatie van een eerder door Royal Haskoning B.V. uitgevoerd afdoend onderzoek in 2012. In 2012 is tijdens het afdoend onderzoek geconcludeerd, dat er geen aanleiding was te veronderstellen dat in de schoolgebouwen vaste verblijfplaatsen van beschermde soorten aanwezig zijn. De sloop van de schoolgebouwen is gepland voor 2015. Een actualisatie van het eerder uitgevoerde onderzoek is daarom gewenst. Een compleet afdoend onderzoek is echter niet noodzakelijk. Wel is het van belang dat in het veld wordt gecontroleerd of de huidige omstandigheden overeenkomen met de beschreven omstandigheden in 2012. Hiervoor is op 2 september 2014 gekeken naar de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten binnen de planlocatie. Aansluitend is eenmalig in de avonduren gezocht naar het voorkomen van vleermuizen binnen de planlocatie. Uit de resultaten van het onderzoek uit 2012, blijkt dat vooral baltsende- en jagende vleermuizen aanwezig zijn in de omgeving van de planlocatie. De inventarisatie is daarom in het najaar van 2014 uitgevoerd.

Uit het veldonderzoek is gebleken dat er een theoretische kans is op de aanwezigheid van vleermuizen in de schoolgebouwen. In verschillende gevels zijn geschikte in- en uitvliegopeningen voor vleermuizen aanwezig. Tijdens het veldonderzoek zijn er geen aanwijzingen gevonden voor vogels met een vaste verblijfplaats in de schoolgebouwen. Binnen de planlocatie zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Beschermde plantensoorten zijn binnen de planlocatie ook niet te verwachten. Binnen de planlocatie is geen oppervlaktewater aanwezig. Watergebonden soorten zijn binnen de planlocatie daarom niet te verwachten.

Tijdens de inventarisatie naar vleermuizen is ten zuid-westen van de planlocatie een paarterritoria van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. Het roepende mannetje werd telkens vliegend waargenomen waardoor de paarverblijfplaats moeilijk was te achterhalen. Vermoedelijk is een paarverblijf aanwezig in het appartementencomplex aan de Neptunus. Echter voor het vaststellen van een paarverblijf in het appartementencomplex, is meer gericht onderzoek nodig.

Tijdens de inventarisatie zijn geen vleermuizen met een vaste verblijfplaats binnen de planlocatie aangetroffen.

Uit de resultaten van het ecologisch onderzoek op 2 september 2014, is gebleken dat de huidige omstandigheden overeenkomen met de beschreven omstandigheden in 2012.

In het parkje ten westen van de A. Bekemaschool zijn twee verlaten nesten van een kraaiachtige vogel aangetroffen. Daarnaast kunnen in de bomen binnen c.q. langs de planlocatie tijdens de broedperiode - anders dan huismus en gierzwaluw- vogels broeden. Om verstoring van dergelijke soorten te voorkomen, dienen de werkzaamheden buitenom de broedperiode van vogels - maart tot en met juli - te starten.

Natuurbeschermingswet

Het Natura 2000 gebied Markermeer & IJmeer, ligt op 5,7 kilometer afstand van de planlocatie. Gelet op de afstand en de omvang van het voornemen, is een kans op een effect uitgesloten.

Ecologische hoofdstructuur

Het gebied wat is aangewezen als Ecologische Hoofdstructuur ligt op 1,7 meter afstand. Gelet op de afstand en de omvang van het voornemen, is een kans op een effect uitgesloten.

Voor de locatie Zonnehof, Meander te Ouder-Amstel, worden ruimtelijke plannen voorbereid. Op de locatie zijn momenteel twee schoolgebouwen van de A. Bekemaschool en De Grote Beer gevestigd. De opzet is om de bestaande schoolgebouwen te slopen, zodat er ruimte kan worden gemaakt voor nieuwbouw. Voor de ruimtelijke plannen worden een ruimtelijke procedure gevolgd. Binnen de ruimtelijke procedure past een onderzoek naar de effecten op beschermde natuurwaarden. De voorliggende notitie betreft een actualisatie van een eerder door Royal Haskoning B.V. uitgevoerd onderzoek in 2012. De huidige omstandigheden zijn vergeleken met de beschreven omstandigheden in 2012.

Flora en Faunawet

Uit de resultaten van het ecologisch onderzoek op 2 september 2014, is gebleken dat de huidige omstandigheden overeenkomen met de beschreven omstandigheden in 2012.

In het parkje ten westen van de A. Bekemaschool zijn twee verlaten nesten van een kraaiachtige vogel aangetroffen. Daarnaast kunnen in de bomen binnen c.q. langs de planlocatie tijdens de broedperiode vogels broeden. Om verstoring van dergelijke soorten te voorkomen, dienen de werkzaamheden buitenom de broedperiode van vogels - maart tot en met juli - te starten.

Natuurbeschermingswet

Door de omvang en ligging is een effect op beschermde natuurgebieden uitgesloten. Er is geen vergunning nodig of een verklaring van geen bedenkingen voor het voornemen.

Ruimtelijke verordening

Er is geen ontheffing van de Flora en Faunawet nodig. Er is geen verklaring van geen bedenkingen nodig.

Kapteyn, K (1995). Vleermuizen in het landschap. Schuyt & co, Haarlem

Haskoning Nederland B.V. Water (2 juli 2012), Vleermuizen en orchideeën in het Zonnehof gebied te Duivendrecht

www.waarneming.nl

www.ravon.nl

www.minlnv.nl

www.provincienoordholland.nl